

● MLADI IN REVOLUCIONARNE TRADICIJE

Pohodniki, v korak!

Delo komisije za ohranjanje revolucionarnih tradicij (KORT) je ena pomembnih nalog mladine, saj z graditvijo odnosa do zgodovine revolucionarnega boja slovenskega ljudstva in njegovega delavskega razreda ohranja in hkrati krepi samoupravne odnose, izbojevane v narodnoosvobodilnem boju.

Pohodništvo je oblika dela, ki letos praznuje svojo desetletnico. Veliko mladih se je prek pohodništva sploh prvič sprečalo z delom mladinske organizacije in delom KORT. Usklajeno delo, množičnost, ustanavljanje pohodnih enot v KS, na krajih samih in sodelovanje z ZZB NOV naše občine, še posebno z II. grupo odredov, je rodilo lepe sadove in zdaleč ni zgolj manifestacija, temveč mnogo več. Zato lahko rečemo, da je z dobrim načinom dela tudi interes mladih velik. Pohodna brigada I. SMPPB Franc Rozman-Stane ima danes v svojih vrstah prek 150 aktivnih pohodnikov, ki nikoli - pa naj bo to naporen pohod, dnevni ali nočni, daljši ali krajši z izobraževanjem - ne manjkajo! Da so mobilni in ob vseh večji akcijah priskočijo na pomoč, je pa delovna in druga oblika.

Tak način dela KORT je ključ do dobrega in odgovornega dela in naj glede tega kar povzamemo iz resolucije, sprejete na zadnjem kongresu mladih: Zvest, da se socialistično samoupravljanje ni pojavilo kot »nebeški dar«, temveč da se je porajalo v spopadih, skoz katere je šlo delavsko gibanje pod vodstvom KPS pred vojno, da je nastajalo med NOB, da je dobilo svojo jasno obliko med spopadom s stalinizmom in da se je razvijalo skoz vrsto bolj ali manj težkih obdobij, ta zvest je za vsako nadaljnje revolucionarno delo mlade generacije odločilnega pomena!

In prav to je tisto, kar nas mlade obvezuje, da vse pridobitve prvih korakov, ki so bili storjeni, da živimo v socialistični družbi, ohranimo, jih bogatimo in jih prenašamo mlajšim, ki se vključujejo v to obliko dela mladinske organizacije in ohranjanja revolucionarnih tradicij.

J. J.

● SKUPNO ZASEDANJE ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE IN SKUPŠČINE KULTURNE SKUPNOSTI

Kultura je nepogrešljivi del našega razvoja

Kaj vse pravzaprav obsega kulturna dejavnost? Nekateri si ob teh besedah najbrž še vedno zamišljajo le petje, igranje iger, branje knjig in morda še kaj, to je dejavnost, ki jih nekateri slikovito označujejo kot »kulturna hrana«. Toda kultura je tudi nekaj več; je boj za novo, boljše; ustvarja možnosti za vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka, mu bogati življenje. Kultura je sestavni del razvoja naše samoupravne socialistične družbe. Zato je ena osnovnih nalog naše občinske samoupravne interesne skupnosti za kulturo tudi ustvarjanje možnosti za razvoj celotne družbe na tem področju kot tudi za razvoj posameznega človeka.

Da bi osvetlili stanje in razvoj občinske kulturne skupnosti skupaj z vsemi tremi skupščinskimi zbori zbrali 23. februarja na

skupnem zasedanju v kulturnem domu Španski borci. Osnova za razpravo je bilo gradivo, objavljeno v Delegatski tribuni, v uvodnem govoru pa ga je dopolnil še predsednik skupščine naše kulturne skupnosti Tihomir Pinter.

Dejal je, da je gradivo napisano morda ostreje in bolj kritično, kot je bilo to doslej v navadi, saj so v njem sestavljavci poskušali govoriti predvsem o problemih, s katerimi se srečujejo, o tistem, kar želijo doseči, a za zdaj še ni uresničeno. Med drugim je dejal, da je dosežke na kulturnem področju težko ločiti od gospodarskega in političnega življenja. Tudi za kulturo je zdaj, podobno kot v drugih dejavnostih, na voljo manj denarja. Omenil je, da v njihovem sisu niso zadovoljni z delom strokovne službe, ki je pravzaprav podalšana roka upravnih organov. Zaskrbljujoč je padeč de-

javnosti v društvih (vzrok je iskati tudi v energetske krizi) in to, da namenimo premalo pozornosti delu z mladimi. Tihomir Pinter je nato naštel še več pro-

V naši občini deluje na področju gledališke dejavnosti 13 samostojnih skupin, 9 pevskih zborov, 2 instrumentalni skupini, 5 likovnih skupin, 3 pesne in ena na literarnem področju. V njih je vključenih okoli 765 občanov.

blemov, ki so jih kasneje v razpravi osvetlili tudi delegati in predlaganim ugotovitvam, stališčem in sklepom dodali še svoja zapazanja.

Tako so menili, da morajo imeti pri oblikovanju kulturne politike v prihodnje večji delež delovni ljudje in občani.

Nadaljevanje na 3. strani

● DVESTOLETICA IZIDA PRVEGA VEGOVEGA LOGARITMOVNIKA

PRED JUBILEJEM

Novembra letos bo minilo natanko dvesto let, odkar so na Dunaju izšle na sedem decimalk preračunane Logaritemske, trigonometrične in druge, za uporabo v matematiki prirejene tabele in formule. To je bil prvi logaritmivnik, ki je z njim naš rojak Jurij Vega zboljšal dotedanje računanje logaritmov do take mere, da mu je Vegov sodobnik, francoski astronom Lalande, pisal: »Naj vam spregovorim o hvaležnosti in priznanju vsega sveta in bodočih rodov... kajti vaše ime bodo nujno ponavljali večkrat in mnogo dlje kot moje.«

Dve stoletji je prenekalera znanstvena smer v praksi potrjevala Lalandovo izjavo. Društvo matematikov, fizikov in astronomov SRS se je

Matej Sternen, Jurij Vega, olje, 1938

zato upravičeno odločilo tej visoki obletnici dati primerno obeležje. S pomočjo naše občinske kulturne skupnosti je v zadnjih nekaj letih postopno preuredilo Vegovo spominjsko sobo v njegovi rojstni Zagorici pri Dolskem, v sodelovanju iste skupnosti in lastnikov sedanje hiše Pokovčevimi sta bila prenovljena tudi zu-

nanjost hiše in prostor pred njo. Lani pa se je KS Klopce s pomočjo naše občinske skupščine lotila tudi urejanja zemljišča ob cesti nad hišo, kjer naj bi stal doprni kip Jurija Vege. Posebna komisija je že pridobila izvajalca letga, akademskega kiparja Aladarja Zahariaša in livar Andrej Kamšek iz Zg. Kašlja je kip že vlil v bron.

Prav tako je univerzitetni profesor in pedagoški svetnik Jože Povšic v zbirki vodnikov Kulturni in naravni spomeniki Slovenije že izdal 30 strani obsegajočo brošuro Jurij Vega, posvečeno 200-letnici, društvo matematikov, fizikov in astronomov SRS pa je izdalo značko Jurija Vege. Vse te edicije in verjetno tudi barvna razglednica Jurija Vege so, oziroma bodo vsak čas nared v Vegovi rojstni hiši vse številnejšim obiskovalcem Zagorice, napovedovale pa bodo tudi svečano proslavo, ki naj bi jo zaradi vremena premaknili z jeseni na pozno pomlad. O tem pa v eni naslednjih številkih Naše skupnosti.

VEČ NOVOSTI

Pričela se je razprava o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Tudi v naši občini se je že pričela javna obravnava osnutka zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Lani aprila je bila namreč sprejet zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki bo pričel veljati 1. julija letos, zato je treba z njim uskladiti tudi republiški zakon s tega področja.

Javno razpravo, v kateri naj bi sodelovalo kar največ delovnih ljudi in občanov, bo v krajevnih skupnostih organizirala socialistična zveza, v temeljnih organizacijah združenega dela pa sindikat. Hkrati pa bo razprava potekala tudi v temeljnih delegacijah za zbornice občinske skupščine, za skupščino samoupravne interesne skupnosti socialnega varstva in skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Da bo javna obravnava tega osnutka v naši občini potekala organizirano in usklajeno, je bil ustanovljen 14-članski odbor, sestavljen iz predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine, sisov in še nekaterih drugih. Po načrtu, ki ga je sestavil ta odbor, naj bi bila javna razprava v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah končana do konca tega meseca. Priporočila iz združenega dela bo zbiral svet za življenjske in delovne razmere pri občinskem svetu zveze sindikatov, pripombe iz krajevnih skupnosti pa svet za socialno in zdravstveno politiko pri občinski konferenci SZDL. Sredi aprila pa bo skupna seja občinske konference SZDL, občinskega sindikalnega sveta in odbora za potek in vodenje javne obravnave, na kateri bodo

ocenili potek javne razprave in sprejeli pripombe ter stališča k osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Nadaljevanje na 3. strani

MARX IN SODOBNOST

Včeraj, 14. marca je minilo sto let, odkar je za svojo pisalno mizo v Londonu, za katero je napisal najpomembnejša dela, zatislil oč Karl Marx. Ob tej obletnici se ga s spoštovanjem spominjamo kot duhovnega vodje modernega delavskega razrednega gibanja, kot človeka, ki je opravil najgloblje spremembe v družbenih znanostih in v politični praksi delavskega gibanja. Bil je neustrašen borec, strah in trepet kapitalistov in izkoriščevalcev, neutrudni raziskovalec in znanstvenik ter aktivist delavskih organizacij.

Marx je svojo misel, svoje sposobnosti in vero v napredek posvetil delavskemu razredu in njegovi prihodnosti. Zato je njegovo ime bilo in ostalo najtesneje povezano s socializmom in komunizmom, s svetom svobode in oblasti delavskega razreda.

Marxistični nauk, kot ga še danes imenujemo po njem, je nastal z združitvijo najboljših duhovnih tradicij takratne družbene misli in revolucionarnega vrenja novega razreda — proletariata 19. stoletja, ki ga je ustvaril kapitalistični produkcijski način. In vse od svojega začetka je marxizem ostal teorija in praksa tega razreda. Kot vsa zgodovina, pozna tudi zgodovina delavskega gibanja vzpone in padece, pozna obdobja preporeda in miselnega bogastva ter obdobja pešanja in siromašenja; pozna znamenja zastojev v gibanju h komunizmu, ki pa so bila doslej še vedno presežena.

In to velja tudi za današnji čas: vladajoči razredi poskušajo z nasiljem in omejevanjem proletarskega boja in misli, ki ta boj izraža in usmerja, ohraniti stari red; to zato, ker tudi v kapitalističnem svetu bide ura jutrišnjih sil, sil revolucije in sil resnice.

Tako kot pred sto in več leti, marxistična misel tudi danes

snuje jutrišnji dan milijonih množic, saj pripada socialistični in marxistični tradiciji, pripada vsem ljudem socialističnih in progresivnih usmeritev. Ideje marxizma so usmerjale tudi pot jugoslovanskih komunistov. Tako kot so dela in misli Tita, Kardelja, Bakarića, Kidriča, Vlahovića, Pijade in še mnogih drugih črpala svojo moč in navdih iz Marxa in marxistične misli, so iz te misli izšli štrajki trboveljskih, jeseniških in še mnogih drugih delavcev; iz nje so rasli čebinski kongres KPS in njegov Mani-

fest, vstaja slovenskega naroda leta 1941, združitev naprednih sil v Osvobodilni fronti in še mnoge druge zgodovinske prelomnice.

Vedno pa smo marxizem razumeli kot živo, ustvarjalno teoretično napotilo za prakso. Zgodovinsko težnja po osvoboditvi delavskega razreda kot osnovno zahtevo Marxa in marxizma uveljavljamo s samoupravljanjem kot eno izmed strategij socialističnega razvoja in socialistične preobrazbe družbe. Pri tem samoupravljanje ne enačimo z obrazcem, ki bo rešil vse naše probleme. Je samo možnost za uresničitev tistega, kar je Marx opredeljeval kot osvoboditev. Ne dvigujemo se na raven vizionarstva, temveč se trudimo, da ostajamo na ravni realnega; zavedamo se, da naša družba ni niti brez protislovij niti brez konfliktov. Prav zato vedno znova iščemo nove oblike in nove poti socialističnega razvoja, takšne, ki bodo najboljše ustrežale vsakokratnim razmeram našega življenja. In s tem najdosledneje sledimo tudi politični strategiji, misli in praksi, kakršno je v osnovi izoblikoval Karl Marx.

In prav ustvarjalna uporaba marxistične teorije v razmerah, v katerih sta zoreli jugoslovansko delavsko gibanje in komunistična partija, v katerih se je razvil narodnoosvobodilni boj in bila izvedena socialistična revolucija ter danes gradimo samoupravno družbo, nas dviguje nad vizionarstvo in daje pravo vrednost uveljavljanja te misli na naši poti v socializem.

PAVEL VINDIŠAR

● SKUPNA SEJA OK ZKS in OS ZS

Ocena razmer — izhodišče za akcijo

Na skupni seji komiteja OK ZKS in predsedstva občinskega sveta, ZS se je razprava v prvem delu dotaknila kulturnega življenja v občini, v drugem delu pa so komunisti razpravljali o gradivu za letno programsko konferenco občinske organizacije ZKS.

Ocena razvoja kulturnega življenja in predvsem možnosti je bila na seji dovolj ugodna, vendar so vsi razpravljavci ugotovili, da se da še marsikaj storiti. Menili so, da so prostori, namenjeni kulturnemu življenju, še premalo izkoriščeni in da bi se tu dalo s koordiniranim delom še marsikaj izboljšati.

V drugem delu pa so komunisti kritično spregovorili o gradivu za letno konferenco in predlagali nekatere poudarke, o katerih naj bi razpravljali v vseh OO ZK. Oceniti bo

potrebno javno razpravo o gradivu za 6. sejo OK ZKS, saj ta ocena manjka. Tudi ocena udeležbe na predavanjih o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti v KS je bila predmet razprave, saj slaba udeležba na teh predavanjih meče senco na moralo in odgovornost pri tako važnem delovanju, kot je to SLO in DS. Velik del razprave pa je bil namenjen gospodarskemu položaju v občini s poudarkom na problematiki izvoza in s tem povezanim pridobivanjem deviz ter na pomanjkljivosti raz-

vojnih programov. O celotni problematiki bodo morali komunisti na OO ZK zavzeti stališča, tako da bo konferenca izraz stanja in možnosti.

Beseda je tekla tudi o letošnjem programu dela, ki ga sestavljajo programska izhodišča, sprejeta v začetku mandata te konference, in poudarki o uresničevanju teh usmeritev v letu 1983. V tem delu so navedene predvsem najaktualnejše naloge, ki zahtevajo takojšnjo izvrševanje. Člani komiteja so predlagali, da velja nekatere naloge redno koordinirati na ravni občinske skupščine in občinskega komiteja. Gre za področja znanosti, vzgoje in izobraževanja ter preverjanja razvojnih programov in investicij.

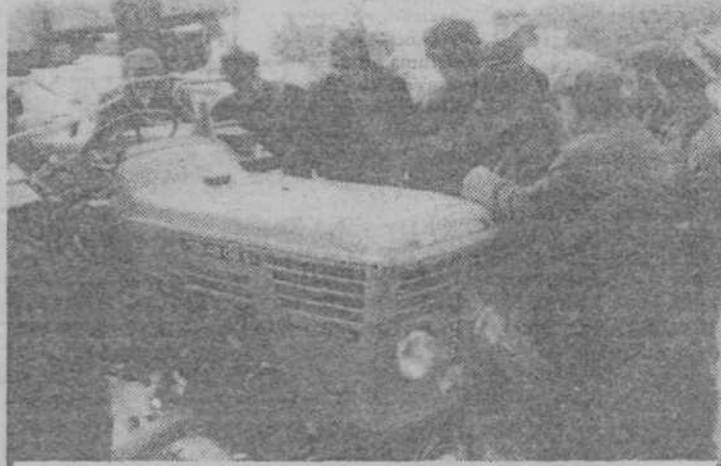
MIHA KLEŠNIK

MARJAN OROŽEN V SATURNUSU

Predstavniki delovnega kolektiva Saturnus so 17. februarja sprejeli v svoji sredini predsednika ZSS Marjana Orožna, predsednika MSS Franca Hribarja, predsednika OSS Martina Pograjca in sekretarko OSS Marijano Šturbej. Beseda je tekla predvsem o položaju delavcev v sedanjih razmerah in o nalogah sindikata. Le-ta naj nenehno opozarja na nujnost povečanja izvoza, zmanjševanje stroškov, povečanja produktivnosti, doslednejšega nagrajevanja po delu in boljšega vrednotenja inventivnega dela. »Naloga sindikata ni v tem, da se spušča v tehnična vprašanja, pač pa, da se delavci ob vsaki pomembni poslovni odločitvi vprašajo, koliko bo prispevala k povečanju dohodka,« je poudaril Marjan Orožen.

Sindikalni predstavniki Saturnusa so gostom prikazali socialno strukturo zaposlenih in opozorili na problem dokajšnjega števila delavcev z izrazito nizkimi osebnimi dohodki, ki se bo ob omejevanju rasti osebnih dohodkov še zaostroval. Glavni direktor pa je nanizal nekaj podatkov o lanskem poslovanju, ki so ga spremljale številne težave, predvsem pomanjkanje reprodukcijskih materialov in hitrejša rast njihovih cen od cen končnih izdelkov. Vendar si v Saturnusu obetajo izboljšanje v prihodnjih letih, saj skupaj z uporabniki svojih proizvodov sovlagajo v surovinsko bazo.

VC

V združenem domu v Zadvoru so 2. marca zbrali zainteresirani kmetovalci k predavanju o vzdrževanju in ravnanju s kmetijskimi stroji. Na kar je zunaj doma stedi prikaz delovanja traktorja TD 45 06 S. Božidar Josip iz reškega Torpeda je obrložil načine upravljanja kmetijskih strojev s poudarkom na možnih napakah, izpolnitvah in podaljšani življenjski dobi. Predavanje je bilo namenjeno kmetovalcem — lastnikom traktorjev Deutz.

LP

NAŠI DELOVNI LJUDJE IN OBCANI O SEBI IN O SVOJEM DELU

POGOVOR Z VOZNICO IN PESNICO MARIJO URBANJO

Lepa beseda vedno pravo mesto najde

Tisti, ki nikoli nismo sedeli za volanom avtobusa ali tovornjaka, mislimo, da zmore težko, nerodno vozilo obvladati le krepka moška roka. V nasprotju s to predstavo pa je štiriinštiridesetletna Marija Urbanija, ena izmed štirih žensk voznic pri Integralu, sicer pa naša občanka, saj stanuje v Ulcu bratov Rozmanov 4, drobne in nežne zunanosti. Zelena šoferka uniforma, bela bluza pod njo, čepica na glavi, vse to jo napravi na videz še bolj krhko. Toda njeni gibi so, kadar upravlja vozilo, odločni, zanesljivi, elegantni, zbujo občutek varnosti. Njen obraz je prijazen in nasmehlan. Če se boste peljali na progah mestnega potniškega prometa št. 2, 5, 9, 14 in morda še na katerih od tistih, kjer vozijo enojni avtobusi in ne krpani, pa boste na šoferškem sedehu videli žensko, potem je to Marija ali njena prijateljica Ivanka. Marijo boste spoznali po rdeči vrtnici, ki jo navadno zatakne na primeren prostor spredaj v avtobusu.

Odveč bi se bilo z Marijo Urbanijo pogovarjati o tem, ali je delo voznice za žensko naporno. Odgovor je mogoče razbrati že kar z njenega obraza. Ko namreč beseda nanese na njen poklic, obnašanje potnikov in šoferjev, na jezo in slabo voljo, ki včasih izbruhne na obeh straneh, se razvname. Obraz ji zasije in vsakdo spozna, da je Marija Urbanija, kot pravimo, z dušo in srcem pri svojem poklicnem opravilu. »Kdor dela z veseljem,« pove, »temu ni nič težko.«

Od decembra 1980 je Marija voznica v ljubljanskem potniškem prometu. Še pred tem pa je sedem let vozila kombi pri Konditorju. Toda zamerilo se ji je, da njene prizadevnosti, saj je podjetju pridobila veliko naročil, niso upoštevali. Zapustila je Konditor, opravila šolo za poklicne voznice na Ježici in dobila službo pri Integralu. Nadvse zanimivo pa je, da je bila Marija, preden je postala poklicna voznica, kuharica. To pa je seveda poklic, ki z njenim sedanjem nima nič opraviti.

Njeno hrepenenje, voziti avtomobil, sega še v otroška leta. Spominja se: »Nekak pred tridesetimi leti je bilo, ko sva z očetom delala na njivi, ki smo jo imeli na Jeprci. Gledala sem avtomobile, kako so švigali mimo. Rekla sem: Kako bi bila srečna, če bi bila tudi jaz v njih. Oče je odvrnil: Kdo ve, kaj bo čez trideset let? Zdaj pa tudi jaz vozim. Skorajda nisem verjela, da se mi bo to pri teh letih še posrečilo.« Veliko življenjskih resnic ve povedati Marija. Tudi to, da človek, ki ne občuti, da je njegovo delo pomembno in cenjeno, tega ne more dobro opravljati. »Pokvari

se avtobus ali pride do zastoja na cesti in s tem tudi do zamude. Ljudje potem godrnjajo, telefonirajo na Integral, vznemirjajo s svojimi pritožbami naše prometnike. Ne prepračajo se prej, zakaj je prišlo do zamude. Zato vozniki, ki veliko let opravljajo ta poklic, res izgubijo voljo do dela. Loti se jih občutek, da je ta poklic zaničevan. Res pa je, da je zanj treba imeti živce.«

Ali ni prava malenkost, pa tudi lepo in prav je, reči vozniku, ko vstopiš v prazen avtobus: Dober dan! ali pa se mu zahvaliti, če te počaka, ko tečeš, da ujameš vozilo. »Z malenkostmi se začne svet spreminjati,« pove misel nekega ameriškega pesnika Marija Urbanija. Toda kaže, da Ljubljanci ne mislimo tako. »Vsakega, ki teče na avtobus, počakam. Človek ima vzrok, da se mu mudi. Na list papirja si označujem, koliko potnikov se mi nato zahvali. Nekega dne se mi je na prog 5 zgodilo, da se mi je od 36 potnikov zahvalilo le 6. Slaba tretjina

potnikov navadno ne reče niti hvala. Najvljudnejši so še študenti.«

Marija Urbanija vse, kar doživi, kar jo prizadene ali razveseljuje in o čemer razmišlja, zabeleži v svojih pesmih. Tudi pisanje ima svoje korenine že v mladih letih. Do sedaj je napisala že okoli 500 pesmi, večinoma sonetov. Pesmi so njeno ogledalo; vedre so, prizadete, razmišljujoče, razumevaljoče, spodbudne. V njih je nanizanih nešteto življenjskih spoznanj, do katerih se je avtorica dokopala prek svojih izkušenj. Okoli 30 njenih pesmi je tudi uglasbenih. Doselej so note po njenem petju zapisovali drugi, zdaj pa tudi Marija obiskuje glasbeno šolo, da bi se naučila večšine, kako zapisati melodijo, ki jo sicer zna zapeti.

Poleg poklica in pisanja pesmi je del Marijinega življenja tudi petje. Dvaintrideset let je peła v pevskih zbora. Zal ji je, ker tega zaradi dela ne zmore več, saj mora ob dopoldanski službi vstajati že ob treh zjutraj. Dvakrat do trikrat na teden pa je njen delavnik razdeljen še na dva dela.

Kultura za Marijo ni le branje knjig ali petje v pevskem zboru, kultura je tudi prijazen nasmeh, pozdrav, pomoč človeku, obnašanje. Zato naj ponovimo tisto, kar je nekoč povedal maršal Tito in kar Marija Urbanija rada zapiše v svojih pesmih: Za boljše človeške odnose naj prvi korak bo pozdrav.

DARJA JUVAN

Marija Urbanija za volano. n

Kultura je nepogrešljivi del našega razvoja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kulturna dejavnost mora dobiti svoje mesto v statutih in samoupravnih aktih delovnih organizacij in krajevnih skupnostih. Odpraviti je treba tudi pomanjkljivosti v svobodni menjavi dela na tem področju, ki izhajajo predvsem iz nepravilnega planiranja. Kot stalno nalogo so občinskemu sindikalnemu svetu in osnovnim organizacijam sindikata naložili skrb za razvoj kulturne dejavnosti v tozidih. Zavzemati se je treba za večje število kulturnih animatorjev, ustanovitev kulturnih komisij in za njihovo boljše dejavnost. V nekaterih glasilih delovnih organizacij je kultura že našla svoje stalno mesto; najti pa ga mora tudi v tistih, kjer so doslej to področje zanemarjali.

Strokovna služba, ki deluje v okviru komiteja za družbene dejavnosti, se bo v nekaj mesecih preoblikovala tako, da bo zadostno opravljala naloge za kulturno skupnost in za druge sise. Eden izmed sklepov je tudi bil, da je treba dopolniti evidenco kulturnih skupin, ki delujejo v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, kajti slišati je bilo, da nekatere skupine (Kodeljevo in ŽG) še vedno niso povezane v zvezi kulturnih organizacij. Obiski predstavnikov zveze kulturnih organizacij v družstvih in skupinah naj bodo pogostejši kot doslej.

Poleg predsednika skupščine kulturne skupnosti Tihomirja Pinterja se je več delegatov dotaknilo položaja in dela kulturnega doma Španski borci. Zahtevali so, da se oživi delo programskega sveta, uredi samoupravna in upravna organiziranost doma in več stori za njegovo popularizacijo. Kar pa zadeva položaj kulture v nekaterih krajevnih skupnostih, je predsednik naše občinske ZKO Stane Jalovec dejal, da je ta ponekod (v Bizoviku in Zalogu) slabši kot na primer v športu. Zveza kulturnih organizacij skupaj z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami bo tudi prevzela skrb za stro-

kovne delavce (vodje, zborovodje, režiserje, mentorje) v kulturi, še zlasti pri delu z mladimi. Kadrovske težave namreč kar hudo pestijo društva.

V občini imamo kulturni dom Španski borci, knjižnico Jožeta Mazovca, glasbeno šolo, kinematograf Triglav in več spomenikov, ki so izrednega pomena za ljubljanski in za slovenski kulturni prostor.

Tudi vključevanju delavcev iz drugih republik v društva in skupine je bilo namenjeno precej besed. Posebno skrb bo treba posvetiti kulturnemu življenju v samskih domovih. Društva si morajo prizadevati, da bodo v svoje vrste sprejemala čimveč mladih. Delegati so se zavzeli za varstvo naše kulturne dediščine in sklenili, da mora biti programska zasnova obnovljenega gradu Fužine obravnavana tudi v javni razpravi.

DARJA JUVAN

LJUBLJANA SE PRIPRAVLJA NA IZDELAVO PROGRAMA

Kmetijstvo leta 2000

Za program Ljubljana 2000 bo kmetijski inštitut Slovenije preučil sedanje stanje in razvojne možnosti kmetijstva v vseh ljubljanskih občinah. Na tej osnovi bo nato pripravil projekcijo nadaljnega razvoja kmetijstva za obdobje do leta 2000.

Da bi bila naloga čimbolj pripravljena, bodo od 15. marca do konca aprila v ljubljanskih občinah anketirani vsi pridelovalci hrane — vsi, ki imajo živino, oziroma več kot 3 ha zemljišč. Z anketo bo inštitut dobil kar najbolj točne podatke o sedanjem stanju kmetijstva in tako tudi kar najboljše osnovo za predvidevanje njegovega razvoja.

Vsa gospodinjstva, ki bodo anketirana, bodo prek kmetijskih skupnosti dobila posebno pismo kmetijskega inštituta Slovenije, s katerim jih bo le-ta podrobno seznanil z namenom ankete.

V naši občini bo akcijo vodila posebna skupina, sestavljena iz poznavalcev kmetijske problematike v občini, anketarji pa bodo osebe, ki jih kmetje poznajo. Zato smo lahko prepričani, da bo akcija potekala hitro in uspešno in da bodo odgovori ustrezali dejanskemu stanju.

JU

LETO 1983 IN OCENA ZA NAŠO OBCINO GLEDE

Možnosti zaposlovanja

(NADALJEVANJE)

Ozdi ocenjujejo v svojih prvih napovedih za leto 1983, da se bo število zaposlenih povečalo za 1,8% (dec. 83 — dec. 82), oziroma za 2,9% (poprv. 83 — poprv. 82). Ocena ozdov je, da bi se v prihodnjem letu zaposlilo 866 delavcev za nedoločen čas in 100 delavcev za določen čas.

Poleg tega ozdi načrtujejo še zaposlitev 69 pripravnikov za nedoločen čas in 63 pripravnikov za določen čas.

Kadrovskih štipendij predvidevajo ozdi 448, kar je v tem trenutku nekoliko manj kot v preteklem letu (493). Nerealiziranih ostaja še 174 kadrovskih štipendij, predvsem za 3. in 4. stopnjo v kovinski, gradbeni in živilski stroki.

V okviru skupnosti za zaposlovanje prejema še 128 dijakov in študentov štipendije iz združenih sredstev, 47 pa jih prejema razliko h kadrovski štipendiji.

Štipendije iz Titovega sklada prejema en mladi delavec in šest otrok delavcev.

Poleg napovedi zaposlovanja predvidevajo delovne organizacije

* upoštevane so dodatne in nado-mestne potrebe

VEČ NOVOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pređen na kratko naštejemo nekatere novosti tega zakona, naj povemo, da je časopis Delo dne 4. marca objavil celotno besedilo osnutka, povzetek pa bo mogoče prebrati tudi v marčevski številki Delegatske tribune.

Z novi zakonom se prvič ureja in zagotavlja pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov v Sloveniji, tako da so vključeni vanj vsi, ki opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini oziroma glavni poklic. Možnost zavarovanja bodo poslej imeli tudi vsi tisti, ki jim je samostojna dejavnost edini ali glavni poklic, čeprav niso vključeni v nobeno poklicno strokovno organizacijo. (Dosej je bil to pogoj.) Obvezno naj bi bili zavarovani tudi vrhunski športniki (dosej je profesionalni). Po novem zakonu bo dokup let omogočen vsem zavarovancem, ne glede na to, ali je bil zava-

rovan na podlagi delovnega razmerja ali samostojne dejavnosti. Dosej so leta lahko dokupili le obrtniki, gostinci in zavarovani združeni kmetje. Mogoča bo tudi predčasna upokojitve. Moški bo moral imeti najmanj 35 let pokojninske dobe in star bo moral biti 55 let, ženska pa 30 let pokojninske dobe in 50 let starosti. Za vsako leto predčasnega odhoda v pokoj naj bi se pokojnina, do katere bi imel zavarovane pravico glede na pokojninsko dobo (moški 60 let, ženska 55 let), zmanjšala za 1,5 ali za 2 odstotka (dve varianti).

Novosti so tudi v zavarovanju za primer brezposelnosti, določa se zajemcena pokojnina, najnižja pokojnina za zavarovance, ki nimajo polne pokojninske dobe, predlagana je najvišja pokojnina, spremembe pa so tudi v pogojih za pridobivanje družinske pokojnine.

D. J.

Ljubljanska banka — gospodarska banka Ljubljana, ekspoziatura Moste

vabi

občane, predstavnike delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in društev v občini Ljubljana Moste-Polje na

Letni zbor varčevalcev

Zbor bo 29. marca ob 14.30 v HP Kolinska, Šmartinska c. 30.

Delegati zbora varčevalcev bodo obravnavali:

— poslovno poročilo ekspoziature Moste za leto 1982 in letošnje planske usmeritve,

— novosti na področju poslovanja z občani (nove obrestne mere, spremembe pravilnikov o kreditni ponudbi občanom). Vabimo vse delegate in občane, da se v svojih okoljih čimbolj vključijo in organizirajo razprave, izoblikujejo stališča in predloge, kajti tako bodo delegati in občani vsebinsko prispevali k temu, da bo zbor dosegel svoj namen.

LB — EKSPOZITURA MOSTE

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Sodelovanje Mercatorja in obrata zmznjene hrane tozda Pekarne Ljubljana je že rodilo sadove. Mercator oskrbuje delavce naših gradbenih podjetij v Iraku, kamor pošilja zmznjeno hrano in izdelke v tovornjakih — zamrzovalnikih. Tako je tozda Pekarne lani in v januarju letos izvozil v Irak pet ton izdelkov. Največ zanimanja je za žlikofe.

predelovalne industrije Slovenije je lani oblikovalo sporazum o dohodkovnem povezovanju med proizvajalci kož, usnja, končnih izdelkov in trgovine. Dosej so ga podpisali vsi slovenski proizvajalci usnja in krzna, proizvajalci usnjenih in krznatih izdelkov in trgovinske organizacije, ki te izdelke prodajajo. Še vedno pa niso uspeli pritegniti živinorejcev in klavnice. Brez njih dohodkovno povezovanje ne more prinesiti zelenih rezultatov, saj predstavljajo začetni člen reprodukcijske verige. Usnarji so še vedno na milost in nemilost prepuščeni nepravilnostim, na katere morajo pristajati, če hočejo sploh dobiti surovino. Tako so vsaj do nedavnega, kupovali kožo tudi po 180 odstotkov »toplejših« cenah od določenih.

Jugoslovanske usnarje in to-vane čevljeve so sposobne predelati mnogo več kož, kot jih je moč dobiti na jugoslovanskem tržišču. Zato morajo približno polovico kož uvažati, da bi zboljšali preiskrbo s surovinami, iščejo usnarji povezavo z živinorejsko in klavniško industrijo.

Splošno združenje usnarjske in

(2)

64 delavcev kot višek zaradi tehnoloških in ekonomskih razlogov. V letu 1983 se bo zaposlovanje nadaljevalo z umirjenim trendom iz lanskega leta. Skupno število zaposlenih se bo povečalo za 0,5% (ok. 150 delavcev).

Letni načrti zaposlovanja v ozdih bodo odraz realnih gospodarskih možnosti ozdov in neposredna operacionalizacija zahtev sprejetih sprememb zakona o delovnih razmerjih in družbenega dogovora o kadrovski politiki.

Sestavni del kadrovskih planov bodo načrti izobraževanja, vključno z ukrepi za dopolnilno usposabljanje in prekvalifikacijo notranjega kadrovskega potenciala v primeru načrtovanih ali tekočih sprememb. V kadrovskih planih bodo tudi predvidene potrebe po štipendiranju. Zlasti pri nosilcih razvoja bo vzporedno z usklajevanjem kadrovskih načrtov potekalo spodbujanje za povečano kadrovsko štipendiranje z višjo kvalifikacijsko strukturo v skladu z merili sprejetega sporazuma o usklajevanju letnih načrtov.

Prednost pri novem in dodatnem zaposlovanju v okviru dogovorjenih stopenj bodo tudi naprej na področju gospodarstva imeli ozdi, ki se bodo na novo preusmerili v konvertibilni izvoz oziroma bodo izvoz bistveno povečali, ozdi s področja gospodar-

stva in inženiring organizacije z izvozno usmeritvijo. Na negospodarskem področju pa bodo lahko hitreje zaposlovali ozdi, ki odpirajo nove kapacitete, ter tisti del raziskovalne dejavnosti, ki lahko neposredno vpliva na izvozno usmeritev in hitreje prestrukturiranje gospodarstva. Vsako novo zaposlovanje pa bo tudi v teh ozdih možno le pod pogojem, da zagotavlja dvig kvalifikacijske strukture zaposlenih. V drugih ozdih pa tudi pod pogojem, da kadre tudi štipendirajo. Tudi v letu 1983 ne bo dodatnih zaposlitev pri režijskih in administrativnih delih, razen štipendistov, ki so uspešno končali šolanje.

Ozdi bodo zaposlovali svoje štipendiste tudi na račun prerazporeditve tistih delavcev, ki za opravljanje del in nalog nimajo ustrezne izobrazbe. Druge dodatne potrebe po delavcih bodo ozdi krili z aktiviranjem kadrovskih rezerv, popolnejšo izrabo znanja že zaposlenih, smotrnejšo izrabo delovnega časa in boljšo organizacijo dela. Novo zaposlovanje se bo dosledno usklajevalo v koordinacijskem odboru občine.

Medrepubliško zaposlovanje bo potekalo izključno prek skupnosti za zaposlovanje.

(Nadaljevanje in konec prihodnjic) PETER VODEB